

Ústav světových dějin

Posudek oponenta diplomové práce

Jméno a příjmení studenta/studentky: Jan Menhard

Název práce: Vývoj arcibiskupství St. Andrews v průběhu 15. století z náboženské a kulturní perspektivy

Jméno oponenta práce: Jan Malý

1. Heuristika (hodnocení známkou 1, 2, 3, 4 – v případě hodnocení 3 a 4 musí autor posudku slovně formulovat hlavní výtky)

1.1 Hodnocení použité literatury a pramenů	2
1.2 Úplnost použitých zdrojů z hlediska současného stavu bádání	1

Stručné hodnocení:

Vzhledem k tématu práce zcela logicky práce vychází zejména ze zahraniční literatury a studií, které zahrnují jak starší práce tak příspěvky nedávné. Kolega využívá dostupných edic pramenů ke skotským dějinám a to jak prameny narativní, tak prameny diplomatické.

Vzhledem k těsnému provázání dějin středověkého Skotska s dějinami Anglie mi trochu chybí alespoň základní prameny anglické provenience, které by mohly dokreslit pohled na St. Andrews jako centrum náboženského a kulturního života zejména v kontextu jeho vztahu s arcibiskupstvím v Yorku. Ze starších skotských pramenů jsem postrádal kroniku z opatství Melrose, která představuje jeden z nejvýznamnějších pramenů doby a je vedena až do 70. let 13. století a v úvodních kapitolách by se tak mohla hodit. K literatuře nemám výhrad.

2. Řešení problému (hodnocení známkou 1, 2, 3, 4 – v případě hodnocení 3 a 4 musí autor posudku slovně formulovat hlavní výtky)

2.1 Volba cíle práce odpovídá zadání	1
2.2 Cíl z hlediska metodologie oboru je zvolen relevantně	1

FILOZOFICKÁ FAKULTA Univerzita Karlova

Ústav světových dějin

Stručné hodnocení:

3. Hodnocení struktury práce (hodnocení známkou 1, 2, 3, 4 – v případě hodnocení 3 a 4 musí autor posudku slovně formulovat hlavní výtky)

3.1 Je struktura práce logická	1
3.2 Odpovídá struktura práce metodologii a metodám deklarovaným v úvodu práce	1

Stručné hodnocení:

4. Hodnocení kvality textu práce (hodnocení známkou 1, 2, 3, 4 – v případě hodnocení 3 a 4 musí autor posudku slovně formulovat hlavní výtky)

4.1 Analýza pramenů a literatury	2
4.2 Interpretace pramenů a literatury v jejich vzájemných souvislostech	2

Stručné hodnocení:

Kolega Menhard v průběhu práce využívá několik pramenů jak povahy narativní, tak diplomatické. Je poněkud škoda, že práce je založena zejména na analýze novější literatury a méně na původní práci s prameny a jejich komparaci. Například v kapitole 3.1, která se věnuje vzniku arcibiskupství není citována jediná pramenná edice; na str. 50 je pak v poznámce 86 uveden anglický překlad, týkající se desátku, ale z čeho překlad pochází? Jedná se o papežskou listinu (pak by zřejmě byla v latině)? Jak jsem již konstatoval výše, možná by nebylo špatné přihlédnout i k pramenům anglické provenience a zaměřit se i na zmínky o St. Andrews a jeho institucích v těchto pramenech. Trochu nejasné mi byly zmínky o zakládací listině města a obecně okolnostech založení burghu ve 12. století.

FILOZOFICKÁ FAKULTA Univerzita Karlova

Ústav světových dějin

5. Kvalita zpracování (hodnocení známkou 1, 2, 3, 4 – v případě hodnocení 3 a 4 musí autor posudku slovně formulovat hlavní výtky)

5.1 Stylistika a pravopis	3
5.2 Použitá terminologie	1-2

Stručné hodnocení:

Práci z mého pohledu bohužel zatěžuje množství překlepů, pravopisných chyb a kostrbatých formulací (např. na str. 9 „*práce se snaží objasnit, že když už k povýšení na arcibiskupství došlo, tak za jakých okolností.*“; psaní století číslovkou v těchto případech – např. str. 32 – „...*bylo možné sledovat právě již od konce století 13.*“; na straně 37 začíná věta slovem *No...*) a nadužívání slova *však*. Z hlediska použité terminologie mám zejména připomínku překladu termínu *Foundation Account* jako *Zakládací listina* – např. str. 26. Vhodnější by bylo vzhledem k charakteru pramene použít překlad *Zpráva o založení* nebo *více volné Vyprávění o založení*, *FAA* a *FAB* jsou zjevně prameny narativní, nikoliv listiny.

6. Celkové hodnocení v rozsahu nejméně 500 znaků:

Kolega Menhard si jako téma své diplomové práce zvolil zajímavou kapitolu z dějin středověkého Skotska a zaměřil se na hodnocení rozvoje města *St. Andrews* na sklonku středověku, který sám v práci definuje jako dlouhé 15. století. Stanovený cíl práce se kolegovi podařilo splnit v zásadě bez výhrad, provedl analýzu kulturního a náboženského prostředí *St. Andrews* jak v období vrcholného, tak pozdního středověku a počátků reformace včetně nutného uvedení do problematiky náboženského vývoje ve Skotsku od raného středověku. Svoji analýzu opřel zejména o literaturu, dále využil dostupné prameny skotské provenience, které by však dle mého názoru zasloužily hlubší analýzu a práce s nimi mohla být většího rozsahu. Škoda je, že nebyly zohledněny také relevantní prameny anglické. Za největší slabinu práce považuji poznámkový aparát a způsob, jakým kolega cituje některé práce. V úvodu například není jediná citace, ačkoliv je zde zmíněna řada prací, jak literatury tak

FILOZOFICKÁ FAKULTA Univerzita Karlova

Ústav světových dějin

pramenů, které by si zasloužily citaci svých edic. Cituji-li knihu, která má více autorů, ale dohromady tvoří jeden celek, je dle mého názoru lepší citovat ji jako celek a nikoliv tak, jako bych citoval článek ve sborníku (jedná se především o citování z knihy *Dějiny Skotska*, která je překladem původní britské monografie *Scotland: A History*, OUP 2005). Zejména této knihy se také týká nejednotný citační úzus týkající se jmen autorů, např. na str. 16 v pozn. 2: FORSYTHOVÁ, Katherin a hned potom WORMALD, *Jenny*. Je třeba citovat buď české varianty s přechýlením, nebo, k čemuž bych se v případě cizích jmen přikláněl, originální jména (Forsyth, Katherine).

I přes výše zmíněné výhrady se jedná o práci, která přináší některé zajímavé postřehy k vývoji významného církevního a univerzitního centra v pozdním středověku, oceňuji také zmínku o působení a osudu českého husity Pavla Kravaře v St. Andrews v kontextu rozvoje tamní univerzity. Práci doporučuji k obhajobě.

7. Otázky a připomínky k obhajobě:

- 1) K otázce založení města – Mohl byste objasnit vztah založení převorství v roce 1140 a vznik města – kde přesně se nachází zakládací listina biskupa Roberta, měl jste možnost číst její plný text? Je dochována v originále nebo pouze v opisech? Bohužel se mi nepodařilo na základě odkazu v pozn. aparátu příslušnou listinu dohledat.
- 2) Měl jste možnost nahlédnout i do pramenů anglické provenience? Proč jste některé tyto prameny nevyužil i pro Vaši práci?

Navržená známka: Velmi dobře

FILOZOFICKÁ FAKULTA
Univerzita Karlova

Ústav světových dějin

Datum: 16. ledna 2024

Podpis: